

RECENZJA
rozprawy habilitacyjnej
Pana dra Roberta Bučka

Uchwałą nr 8-10/2022 z dnia 11.04.2022 zostałem powołany przez Radę Dyscypliny Artystycznej ASP we Wrocławiu w celu wykonania recenzji Pana dra Roberta Bučka.

Otrzymałem następujące materiały: (wersja papierowa i elektroniczna)

- Wniosek przewodni
- Kopię dyplomu przyznającego stopień doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne
- *Autoreferat*, składający się z rozdziałów:
 1. imię i nazwisko
 2. Uzyskane dyplomy stopnie naukowe lub artystyczne
 3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych
 4. Opis wskazanego osiągnięcia artystycznego 4+1/3+kk
 5. Informacje o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej
 6. Informacje o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę
- Robert Buček - Autoreferat English
- Robert Buček - Dokumentacja dorobku artystycznego, dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego w obszarze sztuki - portfolio
- Wykaz osiągnięć naukowych i artystycznych - Robert Buček
- Robert Buček - katalog 4+1_3+kk
- Robert Buček - film dokumentalny

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie:

- W 2007 roku kandydat uzyskał tytuł magistra sztuk pięknych na Wydziale Rzeźby Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie pod kierunkiem prof. Mariusa Kotrby, który był jednocześnie promotorem pracy dyplomowej.

W 2012 roku na podstawie oceny dorobku artystycznego i złożonej rozprawy pt. „Struktury” oraz po zdaniu wymaganych egzaminów uzyskał stopień doktora sztuk pięknych w zakresie sztuk plastycznych, przyznany uchwałą Rady Wydziału Malarstwa i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Promotor: prof. ASP Wrocław Janusz Kucharski Recenzenci: prof. Andrzej Szarek, UŚ Cieszyn, prof. ASP Wrocław Aleksander Zyśko. Temat pracy doktorskiej: „Struktury”

- przebieg zatrudnienia:

W 2007 roku pomyślnie zdał egzamin konkursowy na stanowisko adiunkta w Katedrze Rzeźby Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie. Pełnił tę funkcję przez 5 lat.

Od 2012 do 2015 roku pracował jako niezależny rzeźbiarz.

W 2015 roku rozpoczął pracę jako adiunkt na Wydziale Edukacji Artystycznej Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu, gdzie jest kierownikiem pracowni Ceramiki i gwarantem kierunku Rysunku.

Na obecnym stanowisku pracuje tu do dziś.

2. Przedstawienie podstawowych danych o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego:

Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie **art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej** ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie **art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej** ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

3. Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.

3. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych, w tym:

- tytuł osiągnięcia:

Cykl prac „4+1/3+kk”

- ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej;

Pan Bucek zaczyna od samoanalizy własnej twórczości. W sposób analityczny stara się zrozumieć i przedstawić czytelnikowi własne przemyślenia na temat sztuki, jak i własne wybory. Podejmuje się genezy twórczości z ostatnich piętnastu lat. Jak sam twierdzi zawsze pracował nad kilkoma projektami jednocześnie było to jego motorem napędowym. Tematem przewodnim jego pierwszych prac były *uniwersalne, ludzkie pytania przetworzone w symboliczny kształt, wychodzący z formy architektonicznej. Interesowały go uniwersalne pytania dotyczące życia, pozycji człowieka*. Tak dochodzimy do cyklu „Wieże widokowe” Autor prezentuje osiem reprodukcji form wykonanych w tradycyjnej rzeźbiarskiej technice, drewno, kamień, ceramika. Duży nacisk kładzie na symbolikę i własny kontekst duchowy. Tu odkrywa istotne problemy związane ze sprzecznością symetrii i dynamizmu oraz wpływ tych zasad na przestrzeń. Dotyka problemu skali i współdziałania z otoczeniem. Dociera do niego rozbieżność pomiędzy przestrzenią galeryjną a publiczną. Pojawiają się bardzo rudymen tarne niejasności tak ważne dla świata rzeźby. Następnie dochodzimy do cyklu „Struktury” – cykl rzeźb przedłożonych jako dzieło przy doktoracie. Seria dziewięciu rzeźb inspirowana była Biblią i apokryfami. Jak sam autor twierdzi był to duży przełom w Jego pracy artystycznej. Znowu dominuje symbolika, rzeźbiarski warsztat, treści duchowe. Zaczyna pojawiać się świadomość własnego pisma, wyzwolenie się z formalizmów. Pojawia się zasada „taka sama odpowiedz na różne pytania” a podejście do każdej formy miało być jak do tej ostatniej i jedynej. Pojawiają się prace z cyklu „Arka, Jan Chrzciciel, Zmartwychwstanie, Złote ciele, Franciszek, Mężczyzna z barankiem, Adam czy Powódź” praca, która osobiście najbardziej mnie urzekła pokazując jak natura jest sprawiedliwa dla wszystkich. Następnym ważnym etapem zdaje się być rzeźba „Deszcz”. Jak sam wskazuje autor: *W tej rzeźbie tematy takie jak ruch, proces i pejzaż pojawiają się tylko w sposób obrazowy i w postaci wyrazistej estetyzacji, ale z pewnością była to jedna z najważniejszych realizacji... Deszcz był pierwszą realizacją , przy której projektowaniu to właśnie odbiorca miał kluczowe znaczenie.*

Dochodzimy do cyklu „Krajobrazy”, pojawiają się pejzaż i dom, często wykorzystywane przez autora w twórczości. Możemy zaobserwować ponad dziesięć reprodukcji, w których poprzez metaforę, swoistą refleksję czy też tęsknotę autor opowiada o miejscach dla niego ważnych. Warto przytoczyć chociażby „Krajobraz – Suche leto II”. Za pomocą prostych rozwiązań, konkretnych mas i ciężarów w sposób lekki i poetycki opowiada o pejzażu, architekturze, żywiole a co najważniejsze własnych refleksjach.

Wszystkie prace niczym fatum prowadzą pana Roberta do realizacji habilitacyjnej. Swoista symbolika, prostota, decyzja wręcz fabuła jak i dynamika i symetria w kompozycji zbliżają autora do dzieła wskazanego.

Praca habilitacyjna o specyficznym tytule „4+1/3+kk” nawiązuje do klasycznego określenia proporcji mieszkania w czeskim środowisku.

Jak wskazuje autor cały proces przygotowawczy do projektu rozpoczął się w roku 2019. Obejmuje przestrzenie wystawiennicze w Ołomońsku. Cztery przestrzenie galerijne i jedną przestrzeń sakralną czy też trzy lokale w centrum miasta plus dwa w budynku akademika.

Do wystawy został przygotowany katalog jak również powstał interesujący film o artyście prezentujący jego postawę jak i przygotowanie do wystawy. Co istotne tak duży projekt opanował przestrzenie miasta na kilka tygodni. Duże wyzwanie, które miało swój oddźwięk w lokalnych mediach i zagranicą.

Pierwsze realizacje „Mikoszewo” i „Janiszów” zaprezentowane zostały w przestrzeni Galerii Caesar. W sposób metaforyczny odnoszą się do relacji człowieka z naturą. Autor stara się ujarzmić ogrom natury, nadać mu pewnej schematyczności, własnego porządku, choć ma świadomość pewnej utopijności wyzwania. Próba uchwycenia naturalnych procesów w konkretnych przedmiotach w kontekście ludzkiej potrzeby posiadania czy kolekcjonowania.

„Mikoszewo” to dość spora instalacja złożona z 96 skrzynek na warzywa o wymiarach prawie pięć na pięć metrów. Uważam, że skala ma tu ogromne znaczenie i dzięki temu w sposób namacalny autor zabiera odbiorcę do świata natury i żywiołu. Próba przeniesienia z pozoru nie interesującego procesu osiadania drewna zbieranego przez morze zdaje się działać. W kontekście ludzkich działań, pewnych schematów i symboli praca dopełnia i działa pewnym przekazem, który wzbudza do refleksji nad siłą natury jak i potrzebie posiadania dóbr materialnych.

Praca „Janiszów” to instalacja zgoła odmienna jednak napiętnowana schematem i podziałami. Nawiguje do znanego procesu wysychania aluwialnego mułu. Artysta znowu stara się przenieść w przestrzeń galerii zjawisko zachodzące w naturze, dzięki czemu piętnuje jego znaczenie i uświadamia odbiorcy pewien aspekt procesu na który jesteśmy skazani. Ważny jest w tej pracy proces, na oczach odbiorcy podczas wystawy osobiście możemy doświadczyć tego zjawiska - wysychania. Myślę że połączenie estetyczne, bardzo wręcz wyliczone w kontekście procesu który zachodzi podbija wartość przekazu. Tak istotnego problemu przed jakim staje cały świat - suszy, braku wody czy też może przemijania i starości.

Galeria XY następne pomieszczenie, w którym zostały zaprezentowane prace.

„Blahe byt” bardzo interesująca praca pod względem ekspozycyjnym jak i merytorycznym. Wykorzystanie kartonów i ceramiki w kontekście tak szeroko rozumianego bytu jakim jest

jestestwo we współczesnym świecie wzbudza do refleksji. Z jednej strony karton, może znowu symbol przemieszczania, magazynowania, przewodniczki ale z drugiej strony ludzkiej egzystencji - biedoty, mieszkania na ulicy. Połączone z ceramiką wykończoną złotem sugeruje bardzo mocne sprzeczności. Slums dla bogaczy. Jak i bogactwo, które jest kartonową iluzją szczęścia. Wszystko umieszczone na szklanym blacie, który podbija kruchość wartości współczesnego świata. Praca z dużym zaangażowaniem i silnym przekazem z jednoczesnym wyczuciem formy i zagospodarowanych środków. Uderza prostota przekazu bez zbędnych pseudofilozoficznych sofizmatów. W Kolejnej pracy „Kde nebudeme bydlet” artysta znowu anektuje całą przestrzeń galeryjną. Wypełnia ją regałem, solidną konstrukcją na której niczym w witrynach sklepowych stoją poustawiane domki. Niespełnione pomysły na miejsce do zamieszkania. Wykonane z surowego materiału, zebrane do kupy zaczynają dominować nad marzeniem uwypuklając jego materialny charakter.

W Atrium jezuickiego internatu i galerii Basement Project oprócz istotnej jakby makiety całego zamysłu możemy zobaczyć dwie ważne prace.

„A river is my favourite neighbour” rzeźba wykonana z 320 szklanych tafli szkła reprezentatywnych dla rzeki i domu z drewna topoli, wykonanej techniką ciesielską. Pojawia się ilustracja do historii bardzo osobistej i intymnej. Marzenia artysty, mieszkania w domu nad rzeką. Ale przede wszystkim wypełnienia się materią rzeki, tego co przyniesie, wypełnienia swojego miejsca naturą. Tym co przyniesie los.

„Postel”. Praca złożona z 1000 sztuk starej dachówki. Dachówki zostały zebrane ze starego rozebranego domu. Ułożone w kształcie łóżka mają za zadanie łączyć początek z końcem. Intymność i życie. Mały dom w centrum domu, który jest tylko powłoką dla prawdziwego życia w miejscu, w którym codziennie się budzimy i idziemy spać. Ślad zapisu naszych intymnych przeżyć naszego życia.

Ostatnia praca w Kościele Matki Bożej Śnieżnej w Pradze. Praca powstała wyłącznie na potrzeby przestrzeni i związana była z wielkim postem. Konkretna i mocna praca z wykorzystaniem prostych i konkretnych reprezentacji dla twórczości pana Roberta, artysta stara się wpisać w tradycje chrześcijańskie, jednocześnie prowokując do pewnego działania. Zderza dwa światy dotyczące tych samych wartości. Łączy swoją powściągliwość w wymiarze środków z bogactwem kościoła. Stawia na w pewnym sensie na rytuał a nie obowiązek. Pragnie odświeżyć konieczność postu i jego znaczenie, stawiając przeszkodę, z którą powinniśmy sobie radzić w doczesnym świecie. Choć autor twierdzi, że wprowadza przeszkodę w aspekcie świeckiej konstrukcji to myślę, że jej znaczenie ma większy sens dla samego postu i kultury. Przypomina o prostym rozrachunku i powadze sytuacji, która powinna towarzyszyć obecnym w kościele.

Podsumowując cykl wystaw jest interesującym spektrum obserwacji i czujności w świecie elektronicznego „Relis”. Autor doskonale radzi sobie bez współczesnych mediów wracając do korzeni i prostoty języka, którym może być kompozycja, masa, ciężar i naturalne materiały. Drewno, ceramika, dobra natury mogą służyć jako język współczesnemu rzeźbiarzowi do przekazywania istotnych wartości, które cały czas tkwią w naszym pokoleniu. Choć nie jest to sztuka ,w której sam się obracam i wyrażam swoje spostrzeżenia na temat otaczającego mnie

świata, to nie ukrywam, że do mnie bardzo mocno dociera a to jest chyba największy dowód na uniwersalność sztuki. Bez względu na medium, formę potrafimy odczytać kod zawarty w przekazie i jeszcze go wewnątrz poczuć i zdobyć się na refleksję. Świadczy to o dużej dojrzałości artystycznej autora. Jest sobą, która używa tylko sobie znanych symboli i metafor jednocześnie tworząc pewne uniwersum bliskie każdemu człowiekowi co stanowi o wybitności Jego poczynąń.

- informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną;

Kandydat przedstawia dorobek z przed doktoratu oraz po doktoracie. Mamy do dyspozycji wykaz wystaw indywidualnych: dwie z przed doktoratu, oraz międzynarodowe sympozja rzeźbiarskie w postaci dwudziestu wydarzeń.

Następnie przechodzimy do działalności po doktoracie, nie ukrywam najważniejszej w ocenie dorobku do habilitacji. Sam autor zaczyna od przedstawienia sympozjów rzeźbiarskich, które widać, że są istotnym elementem jego działalności. Mamy do dyspozycji dwanaście tego typu wydarzeń, min. w Polsce, Holandii, Czechach i Turcji. Następnie przechodzimy do wystaw indywidualnych tu znajdujemy dziesięć pozycji min. Czechy, Polska, Słowacja. Oraz wystawy zbiorowe, których mamy trzydzieści dwie przede wszystkim organizowanych w Czechach ale są również w Polsce, Holandii, Austrii i Indiach.

Autor wskazuje dwie ważne realizacje po uzyskaniu doktora sztuki. Pomnik Jana Antonina Baty, który powstał jako realizacja wygranego konkursu. Tu mamy do czynienia z rzeźbą figuratywną, gdzie autor odkrywa nowe atuty swojej działalności. Oraz popiersie B. Poloczka, które należy, jak opisuje autor do serii popiersi wykonanych dla Teatru Narodowego w Pradze. Wracając do konkretnego portfolio z wykazem fotograficznym wszystkich dzieł możemy zapoznać się z dokumentacją wszystkich wydarzeń artystycznych autora. Wystaw indywidualnych, zbiorowych oraz sympozjów. Mamy też do dyspozycji reprodukcje prac.

Wybrane prace po uzyskaniu doktora to przede wszystkim seria „Krajobrazy” , których jest około dziesięciu. W nich mocno przewija się motyw krajobrazu domu natury, rzeki, wody. Poetyckie opowieści, metafory z życia artysty, jego doświadczeń i obserwacji. Wszystko wykonane z rzeźbiarskim rozmachem w klasycznych materiałach takich granit, marmur drewno, wapień czy jak to artysta ciekawie nazywa „technik kombinowanych” Urzekająca prostota z silnym przekazem. Pojawiają się też prace jak „Dest” czy „Destownik” oraz „Vymana” . Większość prac zrealizowana na sympozjach rzeźbiarskich co oczywiście nie jest zarzutem a myślę potęguje i świadczy o dużej aktywności autora. Uważam, że ilość przedstawionych prac, wystaw i sympozjów po doktoracie jest bardzo zadawalająca i nie budzi żadnych wątpliwości. Dorobek jest konkretny i z ogromną przyjemnością można śledzić wykaz dokonań autora, który staje się w miarę poznawania Go, przedstawiać swój własny świat w sposób zindywidualizowany.

- informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego.

Zaczynając od o **aktywności pedagogicznej**. Pan Bucek zaczął w roku 2007 roku w katedrze Rzeźby Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Ostrawskiego w Ostrawie w Czechach. Pracował tam do 2012 roku. Głównym zadaniem była praca organizacyjna. Wykładał tam przedmiot związany z Technologią. Powstał wtedy skrypt Technologia materiałów rzeźbiarskich I-V. Po pięciu latach poczuł chęć oderwania się od systemu. W 2015 roku przyjął propozycję prowadzenia pracowni ceramiki i rysunku na Wydziale Edukacji Artystycznej Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu. Tam Podczas studiów licencjackich studenci przechodzą przez wszystkie pracownie, prowadzone przez Wydział Edukacji Artystycznej (malarstwo, rysunek, ceramika, rzeźba, gr. design, tekstylia, biżuteria, intermedia, grafika tradycyjna). Na studiach magisterskich student wybiera kierunek, któremu poświęca się intensywnie przez kolejne dwa lata, a następnie realizuje swoją pracę dyplomową z tego zakresu. W czasie pracy pan Robert w katedrze prowadził ponad sześćdziesiąt prac dyplomowych z zakresu ceramiki i rysunku. Oprócz przedmiotów, których uczy już od kilku lat, organizuje dwa plenery. Pierwszy odbywa się we wrześniu, przed rozpoczęciem semestru, i skupia się na rysunku, *landracie* i pejzażu. Drugi odbywa się w styczniu w górach, gdzie studenci ponownie pracują nad projektami landratowymi i jednocześnie fotografują. W wydarzeniach tych biorą udział również koledzy z innych pracowni wydziału.

Przechodząc do **pracy organizacyjnej** to Jednym z najważniejszych działań było z pewnością organizacja kilkuletniego projektu CZESKO-POLSKIE POBYTY KREATYWNE. Były to sympozja studenckie, na które zawsze zapraszał kilku studentów z Polski i gdzie wspólnie ze studentami i wykładowcami z Wydziału Rzeźby Uniwersytetu w Ostrawie przez dwa tygodnie tworzyli oni rzeźby mniejszego formatu z piaskowca. Projekt odbył się w latach 2008, 2009, 2010 i 2011. W latach 2010 i 2011 organizował udział studentów Katedry Rzeźby w międzynarodowym projekcie FIGURAMA.

Ale najważniejsze są samodzielne wystawy organizowane po 2012 roku i tu mamy ponad dziesięć wystaw z rysunku, ceramiki, współpracy międzyuczelnianych, wystaw indywidualnych.

Ważnym aspektem pracy pana Roberta jest też **praca popularyzatorska**.

Tu mamy reprezentacje w postaci udziału w konferencjach. W tym czasie pięć konferencji z odczytanymi referatami. Pięć wywiadów medialnych dla mediów lokalnych oraz organizacja plenerów i tu mamy jedenaście zorganizowanych wydarzeń.

Warto nadmienić o nagrodach: 2008 Nagroda sponsora na międzynarodowym sympozjum Hany Wichterlovej, Prostějov 2012. Pierwsze miejsce w międzynarodowym konkursie na projekt elementu rzeźbiarskiego, firma SKANSKA 2015. Pierwsze miejsce w artystycznym konkursie na projekt rzeźby w przestrzeni publicznej, Hlučín 2020. Finalista w konkursie Artist of the Month organizowanym przez międzynarodową platformę artystyczną itsliquid.

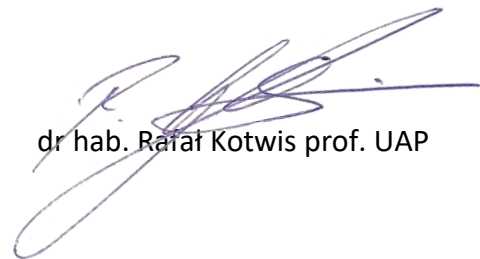
Przechodząc do podsumowania recenzji, która opierała się na dostarczonym materiale z wielką satysfakcją muszę przyznać, że dostarczony materiał przyniósł Mi wiele ciekawych i interesujących doznań. Materiał został przygotowany solidnie i z wielkim szacunkiem dla

odbiorcy. Pan Robert zaprezentował się moim zdaniem z jak najlepszej strony, demonstrując swoją postawę artystyczną. Samo dzieło wskazane pokazuje ogrom zaangażowania i potencjału habilitanta. Aneksja przestrzeni i miasta budzi podziw, a działania wokół wydarzenia w postaci publikacji i filmu dopełniają całemu wydarzeniowi. Dorobek artystyczny i związane z nim działania pobudzają do refleksji i pewnej aktywności. Część związana z dydaktyką świadczą o dużej dojrzałości i zaangażowaniu w proces dydaktyczny. Ilość wystaw, warsztatów, sympozjów daje nadzieję, na przyszłość rzeźby. Uniwersalny język, którym posługuje się artysta zdecydowanie dociera do moich receptorów, wzbudzając nawet pewien podziw.

W pewien sposób klasyczny warsztat połączony ze swoistą poetyką buduje kreatywny świat wyobraźni autora, który opowiada o ważnych rzeczach świata doczesnego. Zdecydowanie, wartość artystyczną, naukowa i popularyzatorska jest na wysokim poziomie, co nobilituje kandydata do tytułu dra habilitowanego.

Z przyjemnością będę obserwował dalsze poczynania autora i oceniał jego wpływ na współczesną sztukę.

Biorąc pod uwagę przedstawioną pracę habilitacyjną pana dra Roberta Bučka stwierdzam, że przygotowana praca jest oryginalną wypowiedzią twórczą i stanowi znaczący wkład dla sztuki, oraz że spełnia warunki określone w Art. 219 ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.),
dlatego wnioskuję do Rady Dyscypliny Artystycznej ASP we Wrocławiu o nadaniu dr. Robertowi Bučkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Rafał Kotwis prof. UAP